

CZU: 001.38

SPECIFICUL DEZVOLTĂRII ȘTIINȚEI ȘI TIPURILE DE RAȚIONALITATE ȘTIINȚIFICĂ

Ecaterina LOZOVANU

Universitatea de Stat din Moldova

Cercetarea constată faptul că în dinamica cunoștințelor științifice un rol deosebit au etapele de dezvoltare, legate de reformarea strategiilor de cercetare, dictate de modificările fundamentelor filosofice ale științei. Aceste etape au căpătat numele de revoluții științifice. Fiecărei etape îi corespund anumite norme și idealuri care asigură constituirea tabloului științific al lumii – element esențial în structura concepției științifice. Descoperirea noilor tipuri de obiecte, care nu-și găsesc explicare în cadrul tablourilor științifice existente, impune schimbarea metodelor de cercetare și o nouă viziune a realității. Acestea duc spre reformarea radicală a științei și constituirea noilor tipuri de raționalitate științifică, care, la etapa contemporană, impun includerea factorilor axiologici în componența tezelor de explicare.

Cuvinte-cheie: știință, raționalitate, categorii, concepție, evoluție, fizică cuantică.

THE SPECIFICITY OF SCIENCE DEVELOPMENT AND THE TYPES OF SCIENTIFIC RATIONALITY

The research shows that the development stages play a special role in the dynamics of the scientific knowledge, related to the reform of research strategies, dictated by the changes of the philosophical foundations of science. These stages became known as scientific revolutions. Each stage corresponds to certain norms and ideals that ensure the creation of the scientific picture of the world - an essential element in the structure of the scientific conception. The discovery of the new types of objects that cannot find their in the existing scientific pictures, requires the change of the research methods and a new vision of reality. These lead to the radical reform of science and the establishment of new types of scientific rationality, which, at the contemporary stage, require the inclusion of axiological factors in the composition of explanatory theses.

Keywords: science, rationality, category, conception, evolution, quantum physics.

Prezentat la 17.09.2019

Publicat: decembrie 2019